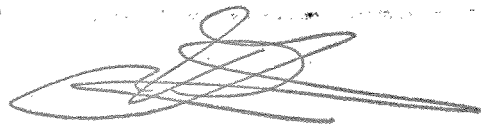

Nota zienswijzen

bestemmingsplan Bedrijventerrein Oosterweilanden en rondweg

behoort bij raadsvoorstel 010.035.0109

Behoort bij raadsbesluit
d.d. 9 nov. 2010 no. 01.035.0114
van de gemeente Twenterand
De Griffier,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

I Algemeen

Wet bescherming persoonsgegevens

Gedurende de termijn van de terinzagelegging zijn tegen beide bestemmingsplannen zienswijzen ingediend. Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) mogen NAW-gegevens (naam, adres en woonplaats) niet elektronisch beschikbaar zijn. Derhalve is aan de Nota zienswijzen een afzonderlijke lijst toegevoegd waarop de NAW-gegevens zijn vermeld.

Weergave zienswijzen

De planologisch relevante inhoud van de zienswijzen is in samengevatte vorm weergegeven. Dit betekent niet dat onderdelen van de zienswijzen, die niet nader worden genoemd, buiten beschouwing zijn gelaten. De zienswijzen zijn in totaliteit beoordeeld.

Ontvankelijkheidstoets

De zienswijzen zijn binnen de periode van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan ingediend en daarmee is voldaan aan het criterium betreffende de ontvankelijkheid.

Terinzagelegging ontwerp

Het ontwerp van het bestemmingsplan heeft met ingang van vrijdag 11 juni 2010 gedurende de wettelijke termijn van zes weken ter inzage gelegen. Tevens was het ontwerp tijdens deze termijn digitaal te raadplegen op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl die ook via de website van de gemeente was te benaderen onder 'actueel – ter inzage'.

II Zienswijzen

Z i e n s w i j z e 1
Bolte Vastgoed B.V.
Julius de Haasstraat 2
7672 AN Vriezenveen

- Inhoud

- 1.1.1 Gesteld wordt dat het bestemmingsplan niet in overeenstemming is met de Omgevingsvisie, omdat geen toepassing is gegeven aan de SER-ladder. Gewezen wordt op de bedrijfslocatie Verzetstraat 76, die als voorraad bedrijventerrein dient te worden beschouwd en de 'stationslocatie' (Kanaalweg-Zuid).
- 1.2.1 De voorgestane ontwikkeling verdraagt zich niet met de economische situatie van dit moment. Betwijfeld wordt of de financiële haalbaarheid van het plan voldoende is onderzocht.

- Beoordeling

- 1.2.1 Bij de behoefteberekening zijn de stappen van de SER-ladder doorlopen. In de toelichting van het bestemmingsplan is dit aspect in paragraaf 3.2.1 van de toelichting nader gemotiveerd.
De historie wijst uit dat economische ontwikkelingen worden gekenmerkt door fluctuaties. De strekking van het bestemmingsplan is om in de komende periode van ongeveer 10 jaren te kunnen voorzien in de behoefte aan bedrijfslocaties. In het bestemmingsplan is een tweedeling aangebracht om de gefaseerde ontwikkeling tot stand te brengen.
- 1.2.2 De geuite twijfel over de financiële haalbaarheid van het plan wordt niet gedeeld. De exploitatieopzet wijst uit dat de te hanteren gronduitgifteprijs realistisch en marktconform is.

- Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 2
Natuur en milieu Overijssel
Stationsweg 3
801 CZ Zwolle

- Inhoud

- 2.1.1 Gesteld wordt dat het plan niet voldoet aan de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening. De Visie Bedrijventerreinen uit 2004 wordt als oud en niet meer toepasbaar beschouwd.
Niet is duidelijk hoe inhoud is gegeven aan de afstemming met buurgemeenten.
- 2.1.2 Gesteld wordt dat de gemeente de omgekeerde weg bewandelt door eerst een bestemmingsplan in procedure te brengen alvorens er een bedrijventerreinvisie is vastgesteld.
Gevraagd wordt aan te geven op welke grondslag de in het bestemmingsplan weergegeven capaciteit is gestoeld.
- 2.1.3 Verzocht wordt in het bestemmingsplan de zwaarwegende maatschappelijke belangen te onderbouwen, daarbij alternatieven voor dit bedrijventerrein mee te nemen en aan te geven hoe de vereiste compensatie van verlies aan weidevogelgebied wordt gerealiseerd.

- Beoordeling

- 2.2.1 Het bestaande beleid van de gemeente Twenterand op het gebied van bedrijfsvestiging ligt vast in onder andere de Strategienota gemeente Twenterand (2001), de Sociaal-economische visie (2004) en de Visie Bedrijventerreinen (2004). De gemeenteraad van Twenterand heeft in 2009 de Toekomstvisie 2030 vastgesteld. Daarin is de gewenste ontwikkeling van de gemeente op de langere termijn geformuleerd.
De gebiedsontwikkeling Vriezenveen-Zuidoost dateert van voor het van kracht worden van de Omgevingsvisie. De structuurvisie voor het gebied, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 16 februari 2006, is richtinggevend voor de voorgestane ontwikkeling. De beoogde ontwikkelingen zijn destijds door de provincie getoetst aan het Streekplan 2000+. Gezien het gegeven dat inzichten voor de gebiedsontwikkeling niet fundamenteel zijn gewijzigd, is de constatering dat het bestemmingsplan niet voldoet aan de Omgevingsvisie niet terecht.

Het beleid wordt momenteel uitgewerkt in een structuurvisie voor de gehele gemeente en vervolgens per hoofdkern. Bouwstenen daarvoor zullen de sociaal-economische visie en de bedrijventerreinvisie vormen, die momenteel in voorbereiding zijn.

Op basis van de Toekomstvisie 2030 is voortzetting van de bestaande beleidslijn te verwachten.

De behoefteonderbouwing van bedrijventerreinen is naar voren getrokken en de uitkomsten daarvan zijn in mei 2010 gebruikt voor de bijstelling van de gemeentelijke plannen. Mede op grond van die uitkomsten is gekozen voor een gefaseerde realisatie van het bedrijventerrein Oosterweilanden. De eerste fase past binnen de recente onderbouwing van de behoefte aan bedrijventerreinen.

De met het bestemmingsplan beoogde ontwikkeling is provinciaal verankerd in de Omgevingsvisie - zie onder andere het samenvattende schema projecten en programma's (pagina 77). De beoogde ontwikkeling was al verankerd in het Streekplan 2000+ en is als project overgeheveld naar de Omgevingsvisie.

Met de opmerking omtrent het ontbreken van regionale afstemming als gevolg van het ontbreken van een actuele bedrijventerreinvisie kunnen wij ons niet verenigen. De bedoelde afstemming kan op meerdere wijzen worden vormgegeven dan alleen via het rondzenden van een geactualiseerde bedrijventerreinvisie. In dat verband wordt gewezen op het volgende:

- Gelet op de ligging en het mogelijk effect op de omgeving wordt al meerdere jaren op ambtelijk en bestuurlijk niveau gecommuniceerd met Almelo. In de contacten vindt afstemming plaats over de voornemens van beide gemeenten in het gebied tussen Vriezenveen en Almelo. Naast het Gebiedsontwikkelingsplan Vriezenveen Zuidoost (inclusief zandwinning, bedrijventerrein en rondweg) heeft ook afstemming plaatsgevonden over het plan Waterrijk.
- Bij brief van 25 augustus 2009 heeft de gemeente Almelo meegedeeld dat de plannen van de gemeente Twenterand worden ondersteund. Met de gemeente Almelo is diverse malen afstemmingsoverleg over de plannen voor bedrijventerreinontwikkeling geweest en overeenkomstig de resultaten van dit overleg zijn er geen bezwaren geuit tegen plaats en omvang van het bedrijventerrein Oosterweilanden.
- Het actieve samenspel tussen beide gemeenten heeft geleid tot het gezamenlijk formuleren van een bestuurlijke visie voor het totale gebied tussen Vriezenveen en Almelo, getiteld 'Vjenner Buitenlanden'. Deze visie, die met ondersteuning van de Regio Twente en de provincie Overijssel in 2009 tot stand is gekomen, is in concept akkoord bevonden door de dagelijkse besturen van Almelo en Twenterand.
- De bedrijventerreinen van Vriezenveen hebben, hoewel niet uitsluitend, toch wel overwegend een lokale functie. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat de op de nieuwe gemeentelijke bedrijventerreinen gevestigde bedrijven (nagenoeg) allemaal uit eigen gemeente afkomstig zijn.

Daarnaast nog de volgende opmerkingen:

- De effecten van bedrijventerreinen bij Vriezenveen zijn, mede gelet op de toegestane functies, beperkt in afstand. Afstemming met de gemeente Almelo was, gelet op de locatie in Oosterweilanden, een logische keuze. Voor andere gemeenten is geen sprake van een direct effect of gericht belang.
- Met de provincie Overijssel is in mei 2010 een Prestatieafspraken Werken gesloten waarbinnen ruimte bestaat voor de realisatie van de eerste fase van het bedrijventerrein Oosterweilanden.
- Met de Twentse gemeenten vindt via de Regio Twente met regelmaat bestuurlijke en ambtelijke afstemming plaats over bedrijventerreinen, zowel over de soort werkgelegenheid als over de te realiseren oppervlaktes bedrijventerrein.

De provincie Overijssel is op de hoogte van het feit dat momenteel een bedrijventerreinvisie voor de gemeente Twenterand wordt opgesteld. Omwille van de voortgang van de gebiedsontwikkeling Vriezenveen Zuidoost vindt de provincie het acceptabel dat in het geval van het bedrijventerrein Oosterweilanden een uitzondering wordt gemaakt en vooruit wordt gelopen op deze visie. Een dergelijke uitzondering kan volgens de provincie worden gemaakt, omdat met positief resultaat het wettelijke vooroverleg is doorlopen.

Dat de provincie zich in het voorgestelde plan kan vinden, mag tevens worden afgeleid uit het feit dat door de provincie tegen het plan geen zienswijze is ingediend.

- 2.2.2 In de toelichting van het plan wordt de plaatselijke behoefte in beeld gebracht. De behoefte-raming, zoals die thans wordt voorzien en is ingebracht bij de actualisering van de bedrijventerreinvisie, heeft geen wezenlijke verschillen laten zien. Bij de raming van de ruimtebehoefte hebben de volgende uitgangspunten een rol gespeeld:
- herstructurering bestaand bedrijventerrein;
 - verplaatsing bedrijven uit de woonomgeving;
 - historische uitgifte.
- Uitgaande van deze gegevens is er aantoonbare behoefte van circa 11 ha. Dit heeft in het bestemmingsplan zijn vertaling gekregen door circa 10,5 ha concreet te bestemmen en 11,5 ha te voorzien van een nader uit te werken bestemming.
- In paragraaf 3.2.1 van de bestemmingsplantoelichting is gemotiveerd de behoefte-raming aan bedrijventerrein voor de kern Vriezenveen weergegeven. Aantoonbaar is dat circa 11 ha zonder meer noodzakelijk is. Nu Vriezenveen sinds de gemeentelijke herindeling geen positie meer heeft in de ontwikkeling van het Bedrijvenpark Twente (BPT) is daarmee een zelfstandige ontwikkeling te rechtvaardigen.
- 2.2.3 De keuze van de locatie van het bedrijventerrein is gestoeld op het beleidsdocument Visie Bedrijventerreinen. Aan deze visie, die is vastgesteld bij raadsbesluit van 8 juli 2004, heeft het rapport Locatie-onderzoek Bedrijventerrein Vriezenveen ten grondslag gelegen. Op grond van meerdere beoordelingsaspecten is de Almeloseweg-Oost en Oosterweilanden naar voren gekomen. Het zwaarwegend maatschappelijk belang betreft het voorzien in een behoefte aan bedrijventerreinen en daarmee aan het bieden van werkgelegenheid en de ontwikkeling van de lokale economie. De behoefteonderbouwing is in de beantwoording onder 2.2.2 opgenomen.

Wat betreft de compensatie van verlies van weidevogelgebied wordt het volgende opgemerkt. In 2009 is een weidevogelonderzoek uitgevoerd in het plangebied. De resultaten hiervan zijn voorgelegd aan de provincie Overijssel. De provincie heeft hierin geen aanleiding gezien om een compensatieplicht op te leggen op grond van het provinciale natuurbeleid.

In het MER wordt overigens niet ontkend dat de betekenis van het gebied voor vogels drastisch zal wijzigen door opheffing van landbouwgronden. Er zal verlies optreden van leefgebied voor bepaalde soorten, met name weidevogels, maar daar staat tegenover dat er mogelijkheden worden gecreëerd voor andere soorten (met name struweel- en moerasvogels). Ook wordt een oeverwaluwand gecreëerd. In het MER wordt aangegeven dat de betekenis voor weidevogels overigens ook in de autonome ontwikkeling geleidelijk zal verminderen.

• Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 3

• Inhoud

- 3.1.1 Het bezwaar richt zich op de aansluiting van de Boslandweg op de geprojecteerde rondweg, die voor langzaam verkeer (onder andere schoolgaande kinderen en recreatief) als onveilig wordt bevonden.

• Beoordeling

- 3.2.1 Bij de planning van een rondweg vindt altijd een afweging plaats van de voor- en nadelen van de rondweg. Naast een vlottere afwikkeling van het doorgaande verkeer vindt ook een zorgvuldige beoordeling plaats van de verkeersveiligheid. In dit geval heeft er voor dit aspect een afweging plaatsgevonden tussen de voordelen voor het Oosteinde (minder verkeer en een lagere snelheid) tegenover de nadelen voor de Boslandweg (kruispunt in de rondweg met kruisend langzaam verkeer).

Daarbij is overwogen om een alternatieve route of een fietstunnel te realiseren. Een alternatieve route hield in dat de afstand tot het dorp zou toenemen en de bereikbaarheid daarmee zou afnemen. Een alternatieve route is daarom volgens de gemeente niet haalbaar. De aanleg van een tunnel was om financiële redenen niet haalbaar. Daarbij heeft tevens een rol gespeeld dat de Boslandweg een weg is met een zeer geringe verkeersintensiteit.

Dit neemt niet weg dat de gemeente doordrongen is van de door appellant genoemde aspecten. De gemeente voelt zich dan ook gehouden om het betreffende kruispunt met de

grootst mogelijke zorgvuldigheid vorm te geven, waarbij met name aandacht zal worden geschonken aan het langzaam verkeer. Daartoe wordt gebruikgemaakt van de kennis van het CROW. In CROW-publicatie nummer 164 c – Handboek wegontwerp – Gebiedsontsluitingswegen. worden richtlijnen gegeven over het ontwerpen van dit soort kruispunten. Bij het ontwerp van de rondweg zal deze richtlijn als uitgangspunt dienen.

- Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 4

Gideno B.V.
Postbus 34
7670 AA Vriezenveen

- Inhoud

4.1.1 Bezwaar wordt gemaakt tegen het ontwerpexploitatieplan Bedrijventerrein Oosterweilanden.

4.1.2 Voorgesteld wordt de waterschapsleiding, nader aangeduid als 'Eerste Wetering', te verleggen waardoor deze dienst kan doen als noordelijke bermsloot van de weg. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat van kavel K 1109 een niet productieve strook van circa 20 m breed blijft liggen tussen de bestaande watergang en de geprojecteerde weg.

- Beoordeling

4.2.1 Voor het plan is een voorlopige exploitatieopzet opgesteld. Het bezwaar is op dit punt niet nader onderbouwd c.q. gemotiveerd.

4.2.2 De betreffende watergang is gelegen binnen de bestemming Verkeer en kan dienst doen als bermsloot. De exacte uitwerking van de bestemming moet nog plaatsvinden. De voor verkeer bestemde gronden zijn of worden door de gemeente verworven ten behoeve van de aanleg van de rondweg. Daardoor is geen sprake van een voor Gideno onrendabele strook grond.

- Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 5

- Inhoud

5.1.1 Gesteld wordt dat het LOP (Landschapsontwikkelingsplan Noordoost Twente en Twenterand Gemeentelijke uitwerking) voor het betreffende gebied uitgaat van behoud van het landschap en uitbreiding van stedelijke ontwikkeling moet worden gecompenseerd door een landschappelijke bijdrage.

5.1.2 Gesteld wordt dat er geen compensatie plaatsvindt voor het bedrijventerrein en de rondweg, omdat de geplande 5 ha groen wordt onttrokken aan de compensatie voor de zandwinlocatie.

- Beoordeling

5.2.1 Het LOP houdt geen rekening met nieuwe grootschalige ontwikkelingen en kan derhalve voor onderhavig plan geen toetsingskader zijn. In die zin is het LOP vergelijkbaar aan een gemeentelijke welstandsnota die ook slechts een functie heeft voor de beoordeling van kleinere bouwkundige ingrepen, vooral op perceelsniveau. Ten behoeve van onderhavig plan en het plan voor de zandwinning is daarom een afzonderlijk landschapsplan opgesteld.

5.2.2 Van de 50 ha landschapscompensatie wordt 5 ha ingezet om tot een algehele ruimere opzet van het bedrijventerrein te komen. Deze ruimere opzet met een sterke ruimtelijke kwaliteit komt, naast de beeldkwaliteit in algemene zin, ook de natuurontwikkeling en diversiteit in natuurmilieus ten goede. Op deze wijze dient het inzetten van deze compensatie twee doelen.

- Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 6

- Inhoud

- 6.1.1 Bezwaar wordt gemaakt tegen het gebiedsontwikkelingsplan Vriezenveen Zuidoost. Een nadere toelichting en omschrijving van het bezwaar zal later worden toegezonden.

- Beoordeling

- 6.2.1 Binnen de schriftelijk kenbaar gemaakte termijn, te weten twee weken na beëindiging van de terinzagelegging, is geen nadere onderbouwing aangeleverd. Ook nadien is een nadere onderbouwing niet ontvangen.
De termijn van twee weken is gebaseerd op een richtinggevende uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

- Conclusie

De zienswijze bevat geen inhoudelijke bezwaren, waardoor er dus geen beoordeling kan plaatsvinden.

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 7

KNNV afdeling Vriezenveen
p/a Wetering 80
7672 BD Vriezenveen

- Inhoud

- 7.1.1 De suggestie dat windmolens nabij het gebied zouden kunnen worden geplaatst, dient te worden verwijderd uit het landschapsplan en de toelichting op het bestemmingsplan bedrijventerrein Oosterweilanden, gezien recente uitspraken van de raad.
- 7.1.2 Een actuele bedrijvenvisie kan als onderbouwing van onderhavig plan niet worden gemist.
- 7.1.3 Het verlies aan weidevogelgebied laat zich niet compenseren door algemene natuur en verzocht wordt om specifiek weidevogel broedgebied. Tevens wordt aangegeven dat het feit dat het gebied niet is aangewezen als weidevogelgebied in hun ogen niet relevant is.
- 7.1.4 Het beeldkwaliteitsplan als onderdeel van het bestemmingsplan wordt gemist bij de stukken.
- 7.1.5 Bezwaar wordt gemaakt tegen het feit dat 5 ha groen tevens de functie van compensatiegroen vervuld bij de aanleg van de zandwinning.
- 7.1.6 Afstemming buurgemeenten. Er wordt weinig betekenis gehecht aan de wijze waarop plannen met buurgemeenten en de provincie worden afgestemd.
- 7.1.7 Willen de bewoners van het Oosteinde wel een 30 km/uur-regiem en gaat de gemeente daarna weer met een ontheffing naar 50 km/uur.
- 7.1.8 De behoeftebeoordeling wordt in twijfel getrokken waarbij wordt opgemerkt dat de locaties Almelseweg-Oost, Garstelanden Westerhaar en Kroezenhoek Den Ham in de reactienota ontbreken.
- 7.1.9 Opgemerkt wordt dat een maximaal bebouwingspercentage van een kavel ontbreekt.
- 7.1.10 Gesteld wordt dat de terinzagelegging via de website niet correct en compleet was. Op de landelijke website ontbraken onder andere codes en arceringen.

- Beoordeling

- 7.2.1 De raad heeft inderdaad een voorlopig standpunt ingenomen met betrekking tot windmolens in het gebied. Hoewel een definitief besluit nog niet is genomen, lijkt het ons op dit moment correct de passage over windmolens uit de toelichting en het landschapsplan te verwijderen.
- 7.2.3 In 2009 is een weidevogelonderzoek uitgevoerd in het plangebied. De resultaten hiervan zijn voorgelegd aan de provincie Overijssel. De provincie heeft hierin geen aanleiding gezien om een compensatieplicht op te leggen op grond van het provinciale natuurbeleid.
- 7.2.4. Het beeldkwaliteitsplan is geen onderdeel van het bestemmingsplan en volgt daardoor ook niet de procedure van het bestemmingsplan en heeft daarom ook niet ter visie gelegen.
- 7.2.5. De 5 ha groen uit de landschapscompensatie voor de aanleg van de zandwinning is zo gesitueerd dat het een rol vervult voor beide plannen. De keuze voor deze invulling levert een duidelijke meerwaarde op voor de inpassing van het bedrijventerrein zonder daarbij afbreuk te doen aan de betekenis van de landschapscompensatie.
- 7.2.6. Wij zijn van mening dat de afstemming van de plannen op de plannen met de buurgemeenten op een zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden. In dit verband wordt nog

gewezen op de beantwoording van de zienswijze van Natuur en Milieu Overijssel onder 2.2.1.

- 7.2.7 Aan het besluit om een rondweg aan te leggen, is veel onderzoek vooraf gegaan. Veel woningen hebben een te hoge geluidsbelasting en er zijn in het verleden ook veel klachten geweest over de weg.
Wanneer een weg is aangewezen als 30 km/uur-weg, dan is het in de praktijk, met de huidige wetgeving, bijna niet meer mogelijk dit weer te wijzigen naar 50 km/uur. Dit kan niet met een ontheffing en er zal een nieuw besluit moeten worden genomen waarbij de weg als een nieuw aan te leggen weg wordt beoordeeld. Gelet op de daarmee samenhangende vereisten is een latere aanpassing, althans binnen de huidige Wet geluidhinder, feitelijk onmogelijk.
- 7.2.8 Voor de beantwoording verwijzen wij naar de beantwoording van dit punt bij Natuur en Milieu Overijssel onder 2.2.2. Dat de locaties Almelseweg-Oost, Garstelanden Westerhaar en Kroezenhoek Den Ham in de reactienota ontbreken, heeft te maken met het feit dat daar wordt gesproken over de situatie na 2011 waarbij er dan van wordt uitgegaan dat deze locaties reeds zijn gerealiseerd.
- 7.2.9 In onderhavig bestemmingsplan is ervoor gekozen geen strikte beperking op te leggen voor het per perceel te bebouwen oppervlakte. Bedrijven zijn verplicht op eigen terrein ruimte te maken voor de stalling van fietsen en auto's. Daarnaast wordt een minimaal aan te houden afstand van 3 m tot de niet naar de weg gekeerde perceelgrens geëist. Voor het overige zien wij niet de noodzaak om uit ruimtelijke overweging het te bebouwen oppervlak per perceel te beperken.
- 7.2.10 Op RO-online is nooit dezelfde grafische voorstelling van de verbeelding te vinden als die van de analoge verbeelding. De betreffende informatie van de bestemmingen is op een andere wijze via deze website digitaal te verkrijgen. We hebben vastgesteld dat de publicatie via Ro-online op een correcte wijze heeft plaatsgevonden.

• Conclusie

Wat betreft het aspect windmolens in de toelichting op het bestemmingsplan en het onderliggende landschapsplan wordt het bezwaar gegrond verklaard. De gewraakte passage wordt uit de diverse plantoelichtingen verwijderd.

De zienswijze geeft geen aanleiding om een aanpassing van het bestemmingsplan te overwegen.

Z i e n s w i j z e 8

Vogelwerkgroep Engbertsdijksvenen
p/a Bergweg 5a
7671 TA Vriezenveen

• Inhoud

- 8.1.1 De werkgroep is van mening dat de cumulatief negatieve effecten op de biodiversiteit en de instandhoudingsdoelen van Engbertsdijksvenen onvoldoende worden onderkend. Het bezwaar richt zich vooral op verlies aan fourageergebied voor onder andere de doelsoorten kraanvogels en toendrarietganzen. Men is van mening dat voor de goedkeuring van de plannen eerst de cumulatieve effecten worden getoetst aan de Europese wetgeving.
- 8.1.2 De werkgroep is van mening dat de ecologische effecten en milieueffecten in het MER onvoldoende zijn onderbouwd. De werkgroep is van mening dat in het gebied belangrijke natuurwaarden aanwezig zijn als gevolg van onder andere de waarneming van een das en verblijfsplaatsen en fourageerroutes voor meerdere soorten vleermuizen.
- 8.1.3 De werkgroep is van mening dat in het kader van de bestemmingsplanprocedure eerst een ontheffing moet worden aangevraagd.
- 8.1.4 De werkgroep is van mening dat het huidige compensatietraject te vrijblijvend en onduidelijk is. Dit vooral vanwege de situatie dat substantiële negatieve effecten worden verwacht voor de populatie, het broedareaal en de fourageerplekken voor diverse vogelgroepen.
- 8.1.5 De werkgroep merkt op dat het gebied cultuurhistorisch gezien waardevol en bepalend voor Nederland kan worden beschouwd en dat door uitvoering van de plannen dit grotendeels verloren gaat. Als gevolg hiervan wijst men de plannen af en verzoekt hiervoor geen vergunning te verlenen.
- 8.1.6 De werkgroep is van mening dat de voorgenomen activiteiten ten aanzien van flora en fauna in strijd zijn met het verdrag van Bonn, het verdrag van Bern, het verdrag van Ramsar en het verdrag van Rio. De mitigerende en compenserende maatregelen moeten op voorhand worden uitgevoerd.

- Beoordeling

8.2.1 Het Natura 2000-gebied Engbertsdijkerven ligt ten noorden van het plangebied, op minimaal 3,2 km afstand. Het Natura 2000-gebied ligt vrijwel geheel binnen het modelgebied voor het bepalen van de geohydrologische effecten (zie deelrapport Geohydrologie van het MER Oosterweilanden). Voor dit gebied is enkele jaren geleden een 'quicksan knelpuntenanalyse' opgesteld door Kiwa Water Research & EGG¹. Hierin is onder meer een beknopte beschrijving opgenomen van het ecohydrologisch systeem ter plaatse van het Natura 2000-gebied. Als belangrijkste knelpunten en oorzaken van verdroging in het gebied komen naar voren:

- a) de aanwezigheid van een onverzadigde zone onder het veen, waardoor wegzijging optreedt;
- b) ontwatering in het landbouwgebied aan de oost- en westzijde door detailontwatering ten behoeve van de landbouw en de grote waterlopen van het waterschap, welke drainage van het watervoerende pakket veroorzaken.

Verder wordt aangegeven dat grondwaterstroming in het watervoerende pakket optreedt vanaf de stuwwal in het noordoosten onder de Engbertsdijkerven naar het westelijke gelegen landbouwgebied. Uit deze beknopte analyse komt dus naar voren dat de relaties via het grondwater zich voornamelijk afspelen in de oost/noordoost-west richting. Dit wordt bevestigd door de isohypsenpatronen, die op kaarten 5a en 5b in het deelrapport Geohydrologie van het MER Oosterweilanden zijn weergegeven. Er wordt door figuur 1 in de zienswijze gesuggereerd dat de kweldruk in de Engbertsdijkerven een directe relatie heeft met de drainerende werking van de Zandwinning Oosterweilanden, maar deze figuur geeft een enigszins vertekend beeld. De belangrijkste oorzaak van de wegzijging ter plaatse van het Natura 2000-gebied wordt gevormd door de ontwatering aan de oost- en westzijde van het gebied, zoals al opgemerkt. Verder wordt ook door het geohydrologisch model voor de Oosterweilanden geen kwelafname berekend ter plaatse van het Natura 2000-gebied, alleen voor natuurgebied de Fayersheide. In de aanvulling op het MER van augustus 2009 wordt uitgebreid ingegaan op de maatregelen om de kweldrukverlaging tegen te gaan, zoals het opzetten van het waterpeil door oppervlaktewateraanvoer en het verhogen van de bodemweerstand van de zandwinplas.

Wat betreft het verlies aan foerageergebied voor kraanvogel en toendrarietgans is het volgende op te merken. Aangevoerd wordt dat het verlies van landbouwgrond ter plaatse van het plangebied een significant negatief effect heeft op de mogelijkheden van deze soorten om te foerageren. Dit suggereert dat er van beide soorten ook grote aantallen in het plangebied en directe omgeving (gebied De Buitenlanden) foerageren. Er worden echter geen gegevens aangedragen waaruit zou blijken dat daadwerkelijk significante aantallen van beide soorten wintergasten ter plaatse van het plangebied foerageren. Uit de beschikbare inventarisatiebronnen (zie bijlage 2 van het MER) komt naar voren dat van de kraanvogel hooguit enkele exemplaren in het gebied De Buitenlanden zijn geteld. De toendrarietgans komt niet in dat lijstje voor. Verder is het gezien de afstand van het Natura 2000-gebied tot het plangebied en de beschikbaarheid van landbouwgronden in de directe omgeving van het Natura 2000-gebied niet aannemelijk dat het plangebied een wezenlijke rol als foerageergebied voor deze soorten vervult.

8.2.2 In het MER wordt niet ontkend dat er binnen het gebied belangrijke natuurwaarden aanwezig zijn. In paragraaf 4.2 worden de natuurwaarden beschreven. Daarbij wordt ook melding gemaakt van het belang van het gebied voor vleermuizen (houtsingels, erfbepantingen en dergelijke). Er zijn in elk geval drie soorten vleermuizen aanwezig. Ook wordt een waarneming van de das vermeld in bijlage 2 Soortenlijsten. Het gaat daarbij echter om een 'losse' of incidentele waarneming. Het veldonderzoek (2001, 2008 en 2009) heeft geen waarnemingen van dassen opgeleverd, terwijl perceelsranden en slootoevers intensief zijn onderzocht. Bij aanwezigheid van een dassenpopulatie in het gebied of de directe omgeving zouden ongetwijfeld sporen te vinden moeten zijn. Uiteraard kan niet worden uitgesloten dat dassen binnen het gebied voorkomen, maar dan gaat het om de buitenste schil van het territorium of nog verder (het territorium van de das strekt zich doorgaans niet verder uit dan circa 1,5 km vanaf de burcht). In de directe omgeving zijn geen geschikte natuurlijke locaties voor een dassenburcht. Er is daarom zeker geen sprake van een wezenlijk onderdeel van dassenleefgebied, waarvan het verlies de gunstige staat van instandhouding van de das tot gevolg zou hebben. Ten aanzien van vleermuizen wordt bij de effecten gesteld dat er bij de nieuwe inrichting ook weer lijnvormige

¹ Kiwa Water Research & EGG. 2007. *Knelpunten- en kansenanalyse Natura 2000-gebied 40 Engbertsdijkerven*. Kiwa Water Research, Nieuwegein/EGG, Groningen.

landschapselementen worden aangelegd, alsmede mogelijkheden voor verblijfplaatsen (vleermuiskelder). De betekenis van het gebied voor vleermuizen zal niet wezenlijk veranderen.

8.2.3 - Zoogdieren

Door de geplande ontwikkelingen kunnen verblijfplaatsen worden verstoord of vernietigd van de tabel 1-soorten zoals bosmuis, bunzing, hermelijn, egel, gewone bosspitsmuis, huisspitsmuis, mol, rosse woelmuis, wezel en woelrat. Hierbij kunnen enkele exemplaren worden gedood. Genoemde soorten zijn alle algemeen voorkomende soorten uit tabel 1 waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt.

De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor mol en bosmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt. Van de zoogdieren zijn verder alleen vleermuizen strikt beschermd. Het plangebied wordt hoofdzakelijk als foerageergebied gebruikt. Door de planontwikkeling nemen deze waarden op termijn toe. Het is mogelijk dat zich in de te slopen bebouwing nog verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Alvorens tot sloop over te gaan, zullen deze gebouwen op de aanwezigheid van vleermuizen worden onderzocht.

- Vogels

In het plangebied zijn geen nesten aanwezig die in het kader van de Flora- en faunawet zijn aangewezen als vaste verblijfplaats. Ten aanzien van de weidevogels geldt de gebiedsbescherming conform provinciaal beleid. Het is aan de provincie om te bepalen of en waar compensatie moet plaatsvinden. Alle vogels (uitgezonderd exoten) zijn in het broedseizoen beschermd. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden, als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

- Amfibieën

Door de geplande ontwikkelingen wordt het leefgebied van sommige soorten amfibieën verstoord. Enkele exemplaren kunnen worden gedood. Betreffende soorten zijn alle algemeen voorkomende soorten uit tabel 1 waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt.

De toelichting in het bestemmingsplan zal gelet bovenstaande, moeten worden aangevuld op het vlak van de consequenties van het plan en de uitleg in het kader van de Flora- en fauna wet.

8.2.4 In het MER wordt niet ontkend dat de betekenis van het gebied voor vogels drastisch zal wijzigen door opheffing van landbouwgronden. Er zal verlies optreden van leefgebied voor bepaalde soorten, met name weidevogels, maar daar staat tegenover dat er mogelijkheden worden gecreëerd voor andere soorten (met name struweel- en moerasvogels). Ook wordt een oeverwaluwand gecreëerd. In het MER wordt aangegeven dat de betekenis voor weidevogels overigens ook in de autonome ontwikkeling geleidelijk zal verminderen. De nieuwe inrichting van het gebied, waarvan ook de op het creëren van natuurwaarden gerichte elementen deel uitmaken, wordt geregeld via vergunningsvoorwaarden. Er is dan ook zeker geen sprake van vrijblijvendheid.

8.2.5 In de planontwikkeling wordt rekening gehouden met het huidige landschapsbeeld. Er is evenwel geen sprake meer van zeer kenmerkende verkavelings-/ontginningspatronen in het plangebied zelf.

8.2.6 De internationale verdragen waarnaar de werkgroep verwijst, zijn in principe in het Nederlands recht omgezet via de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998, terwijl ook door het instrument van de EHS waarborgen zijn ingebouwd om belangrijke natuurwaarden in Nederland te beschermen. De Conventie van Bonn (1979) richt zich op het beschermen van trekkende wilde diersoorten en hun habitatten. De Bern-conventie (1979) is gericht op de bescherming van Europese wilde flora en fauna en hun habitatten. Het Verdrag van Ramsar (1971) heeft als doelstelling 'het beschermen alsmede verstandig gebruik van wetlands van internationale betekenis'. Het Verdrag van Rio de Janeiro (1992) is specifiek gericht op de instandhouding van de biodiversiteit.

Wat betreft de eventuele strijdigheid met de Flora- en faunawet zij verwezen naar de beantwoording onder 6.2.2. Met de verwijzing naar het Verdrag van Ramsar zal de werkgroep waarschijnlijk doelen op het gebied Engbertsdijkswenen, dat indertijd is aangewezen als wetland. In de Nota van Toelichting van het Natura 2000-gebied

Engbertsdijkerven wordt opgemerkt dat de aanwijzing als wetland door dit besluit niet is gewijzigd. De status van wetland onder het Verdrag van Ramsar wordt derhalve bekrachtigd door de aanwijzing tot Natura 2000-gebied. Wat betreft de mogelijke gevolgen van de zandwinning voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied zij verwezen naar de beantwoording onder 6.2.1. In het onderzoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen waardoor op dit moment er geen sprake is van te verlenen ontheffingen.

- Conclusie

In het MER is voldoende aandacht besteed aan de voorkomende flora en fauna in het plangebied zelf. Wat ontbreekt zijn de consequenties en uitleg hiervan in het kader van de Flora - en Fauna wet. De toelichting van het bestemmingsplan wordt naar aanleiding hiervan aangepast waarbij ook de conclusies uitgebreider zijn omschreven. Daarmee wordt voldaan aan artikel 3.1.6 Bro koppeling FF wet en WRO.

De zienswijze geeft geen aanleiding om aanpassingen van het bestemmingsplan te overwegen.